

[Ministeren f. Byggeri og Boligvæsen.]
forhold mellem Udbud og Efterspørgsel af Udlejningsværelser.

Eksakte Tal for det udækkede Behov for Værelser haves ikke og vil ogsaa vanskeligt kunne fremskaffes. Det er mig bekendt, at man saavel i Ungdomskommissionen som i Huslejeudvalget har drøftet Muligheden herfor, men at man har maattet erkende, at et Materiale, der kunde belyse Sagen, vilde kræve en landsomfattende Enquete. Allerede af denne Grund mente man at maatte opgive Tanken.

De af Ungdomskommissionen fra forskellige Lærestalter og Erhvervsvirksomheder indhentede Oplysninger om Ungdommens Boligforhold er imidlertid et stærkt Vidnesbyrd om, hvor store Vanskelighederne er for dem, der er nødsaget til at søge et Værelse. En tilsvarende Undersøgelse foretaget i Januar 1948 giver i det store og hele samme Billede. Det er jo ogsaa indlysende, at Nedgangen i Udbudet af Udlejningsværelser først og fremmest gaar ud over Ungdommen, idet det normalt i overvejende Grad er unge, der bor til Leje.

I 1943 maatte da ogsaa Lovgivningsmagten gribe ind over for den Udnyttelse af Situationen, der allerede dengang gik i Svang, ved at indføre en Fremlejekontrol. Mange Lejemaal unddrages imidlertid Kontrollen, fordi Fremlejerne af Frygt for at gaa Glip af eller miste en Bolig ikke gør Brug af den Beskyttelse, som man i 1943 tilsigtede at give dem.

Ungdomskommissionen har i sin Betænkning udførligt redegjort for de Virkninger, som Mangelen paa Udlejningsværelser i Byerne har for Ungdommen, og har resumeret disse Virkninger saaledes:

1) Mange unge tvinges til at blive boende hjemme, hvad der i de smaa Lejligheder betyder en Forringelse af alle Familienmedlemmernes Boligstandard med deraf følgende sundhedsmæssige og moralske Konsekvenser. 2) Ungdommens Uddannelsesmuligheder begrænses i en Række Tilfælde gennem en længere Aarrække. 3) Ungdommen afskæres i en Række Tilfælde fra at vælge det Fag og den Arbejdsplads, som deres Evner og Interesser tilsiger dem. 4) Antallet af egentlig hjemløse unge med fast Arbejde er vokset. 5) Mangelen paa Udlejningsværelser bevirker endvidere, at der for visse Erhvervsvirksomheder opstaar Vanskeligheder med Hensyn til Fremskaffelse af fornøden Arbejdskraft.

Paa denne alvorlige Baggrund er det, at Ungdomskommissionens Flertal, bl. a. bestaaende af Repræsentanter for følgende po-

litiske Ungdomsorganisationer: Konservativ Ungdom, Radikal Ungdom, Dansk Samlings Ungdomsgrupper, Kommunistisk Ungdom og D. s. U., har fundet det nødvendigt at fremsætte et Lovforslag. Efter dette bebyndiges Kommunalbestyrelserne til at bestemme, at Indehavere af Lejligheder, hvori der ud over 1 Værelse pr. Person findes et af Kommunalbestyrelsen for vedkommende Kommune under Hensyn til Behovet for Udlejningsværelser nærmere fastsat Antal Værelser pr. Lejlighed, dog mindst 1 Værelse, skal anmelden saadanne overskydende Værelser til det i vedkommende Kommune nedsatte Boliganvisningsudvalg til Udlejning til enlige.

Kommissionen udtaler, at det kun er med Betænkning man fremsætter et Forslag af denne Art, et Forslag, som griber ind i mange personlige Forhold, men Ungdommens Boligsituation er nu blevet af en saadan Karakter, at Boligmangelen beskærer Ungdommens Erhvervs- og Eksistensmuligheder og dens Livsudfoldelse paa en Række Omraader saa alvorligt, at ekstraordinære Foranstaltninger er nødvendige.

Efter at Ministeriet for Byggeri og Boligvæsen er oprettet, har man paa ny overvejet den af Ungdomskommissionen afgivne Betænkning. Jeg kan i det store og hele tiltræde den Skildring, Kommissionen har givet af de Virkninger, som Mangelen paa Udlejningsværelser har for Ungdommen, idet jeg særlig ved Siden af de sundhedsmæssige og moralske Konsekvenser vil understrege, at Danmark ikke har Raad til at tillade, at Ungdommens Muligheder for Adgang til at faa Uddannelse begrænses igen- nem en længere Aarrække.

Boligministeriet har som et første Led i Bestræbelserne for at søge at fremskaffe Værelser til Ungdommen søgt Bevillingsmyndighedernes Tilslutning til at indrette nogle Træhuse ved Artillerivej her i København, der tidligere har været benyttet af allierede Flygtninge, saaledes at Husene vil kunne udlejes til unge, som søger Uddannelse i Hovedstaden. Der vil paa denne Maade kunne fremskaffes ca. 150 Værelser, og Københavns, Frederiksberg og Gentofte Kommuner har erklæret sig villige til at betale Halvdelen af de med Planens Gennemførelse forbundne Omkostninger.

Saafermt denne Plan bliver godt modtaget, er der Mulighed for, at Boligministeriet vil kunne medvirke til Oprettelsen af flere saadanne Nødkollegier. Men det er langt fra muligt ad denne Vej at løse de nævnte Vanskeligheder for Ungdommen. Det er nødvendigt at fremskaffe Værelser til alle